

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

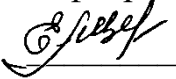
Філологічний факультет
Кафедра германської філології

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ШКОЛІ З ОСНОВНОЇ
МОВИ (АНГЛІЙСЬКА)**

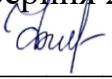
Ступінь бакалавра
Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
ОП: «Англійська та друга іноземна мова (німецька)»

2022– 2023 навчальний рік

Розробники: Щербакова О.Л, ст.викладач кафедри англійської мови і літератури, доктор філософії в галузі освіти (Щербакова О.Л.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри (Філіпп`єва Т.І.)

«26» серпня 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень (ступінь)	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
	Спеціальність 014 «Середня освіта»,		
Індивідуальна науково-дослідна завдання (мультипрезентація одного за одним з напрямів)	014.01 Середня освіта (Англійська мова і література);	<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	
<i>Семестр</i>			
8-й			
Загальна кількість годин – 270 год.	Ступінь бакалавр	<i>Лекції</i>	
<i>Практичні, семінарські</i>			
<i>Лабораторні</i>			
<i>Самостійна робота</i>			
360 год.			
Тижневих годин для денної форми навчання:	Ступінь бакалавр	Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Педагогічна практика є важливою частиною навчально-виховного процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поєднання та реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з практичною діяльністю студентів в якості педагогів. Це дозволяє, з одного боку, закріпити й поглибити знання теорії, а з іншого – набути вміння й навички, необхідні для майбутньої самостійної роботи.

Метою педагогічної практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами навчально-виховної роботи у середніх закладах освіти, формування в них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання інтересу до професії, потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності, вивчення та використання передового й новаторського педагогічного досвіду.

Мета і завдання асистентської педагогічної практики.

Навчально-педагогічна практика в школі з основної мови є складовою професійної підготовки спеціалістів на освітньо-кваліфікаційному рівні "Бакалавр" і завершальним етапом практичної підготовки студентів університету до професійно-педагогічної діяльності. Основною метою даної педагогічної практики є закріплення педагогічних навичок, здобутих при отриманні кваліфікації бакалавра, вдосконалення знань, необхідних для роботи у вищих навчальних закладах, формування вмінь застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій вчителя.

Основні завдання практики:

- поглиблення і розширення теоретичних знань зі спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих студентами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час проходження практики;
- формування у студентів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі середньої школи;
- вироблення вмінь організації основних форм навчання у середній школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;
- формування вмінь професійного і педагогічного спілкування зі школярами;
- виховання у студентів досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей вчителя середньої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

3. Програма навчальної дисципліни

8 семестр

Кредит 1. Підготовка до проходження практики

Тема 1. Інструктивне заняття: "Мета, завдання, зміст практики на посаді вчителя англійської мови

Тема 2. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником

Тема 3. Участь у настановчій конференції.

Кредит 2. Ознайомлення з навчальним закладом

Тема 4. Ознайомлення зі структурою роботи навчального закладу

Тема 5. Ознайомлення з розкладом уроків та методичною літературою, підручниками

Тема 6. Ознайомлення з документацією, планами, журналом

Кредит 3. Спостереження за класом та учнями.

Тема 7. Ознайомлення з учнями класу.

Тема 8. Ознайомлення з планом виховної роботи класу.

Тема 9. Складання психологічного портрету класу, учня

Кредит 4. Спостереження за заняттями вчителів

Тема 10. Спостереження за заняттями вчителів англ.мови 1-4 класів

Тема 11.. Спостереження за заняттями вчителів англ.мови 5-7 класів

Тема 12. Спостереження за заняттями вчителів англ.мови 8-9 класів

Кредит 5. Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення

Тема 13. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови початкових класів.

Тема 14. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови середніх класів.

Тема 15. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови старших класів.

Кредит 6. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови

Тема 16. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови початкових класів.

Тема 17. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови середніх класів.

Тема 18. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови старших класів.

Кредит 7. Проведення уроків з англійської мови

Тема 19. Проведення уроків з англійської мови в початковій школі.

Тема 20. Проведення уроків з англійської мови в середньої школі.

Тема 21. Підготовка та проведення виховного заходу англійською мовою.

Кредит 8. Відвідування уроків з англійської мови.

Тема 22. Відвідування занять своїх однокурсників

Тема 23. Відвідування занять своїх однокурсників

Тема 24. Відвідування занять своїх однокурсників

Кредит 9. Підведення підсумків практики та складання заліку.

Тема 25. Виготовлення звітної документації про проведення практики.

Тема 26. Складання заліку

Тема 27. Підведення підсумків практики на інструктивно-методичному занятті

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем)	Кількість годин											
	денна форма											
	усього	у тому числі										
		л	п	лаб	інд	с.р.						
1	2	3	4	5	6	7						
8 семестр												
Кредит 1	30				10	20						
Кредит 2	30				10	20						
Кредит 3	30				10	20						
Кредит 4	30				10	20						
Кредит 5	30				10	20						
Кредит 6	30				10	20						
Кредит 7	30				10	20						
Кредит 8	30				10	20						
Кредит 9	30				10	20						
разом	270				90	180						
Кредит 1 Підготовка до проходження практики												
Тема 1. "Мета, завдання, зміст практики з основної мови» Вивчення метод.літератури, нормативних	10				2	8						

документів												
Тема 2. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	10				2	8						
Тема 3. Участь у настановчій конференції	10				2	8						
Кредит 2 Ознайомлення з навчальним закладом												
Тема 4. Ознайомлення зі структурою роботи навчального закладу	10				2	8						
Тема 5. Ознайомлення з розкладом уроків та методичною літературою, підручниками	10				2	8						
Тема 6. Ознайомлення з документацією, планами, журналом	10				2	8						
Кредит 3 Спостереження за класом та учнями												
Тема 7. Ознайомлення з учнями класу.	10				2	8						
Тема 8. Ознайомлення з планом виховної роботи класу.	10				2	8						
Тема 9. Складання психологічного портрету класу, учня	10				2	8						

Кредит 4. Спостереження за заняттями вчителів												
Тема 10. Спостереження за заняттями вчителів англ.мови 1-4 класів	10				2	8						
Тема 11.. Спостереження за заняттями вчителів англ.мови 5-7 класів	10				2	8						
Тема 12. Спостереження за заняттями вчителів	10				2	8						

англ.мови 8-9 класів												
Кредит 5 Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення												
Тема 13. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови початкових класів.	10				2	8						
Тема 14. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови середніх класів.	10				2	8						
Тема 15. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови старших класів.	10				2	8						
Кредит 6 Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови												
Тема 16. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови початкових класів.	10				2	8						
Тема 17. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови середніх класів.	10				2	8						
Тема 18. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови старших класів	10				2	8						
Кредит 7 Проведення уроків з англійської мови												
Тема 19. Проведення уроків з англійської мови в початковій школі.	10				2	8						
Тема 20. Проведення уроків з англійської	10				2	8						

мови в середньої школі.												
Тема 21. Підготовка та проведення виховного заходу англійською мовою.	10				2	8						
Кредит 8 Відвідування уроків з англійської мови.												
Тема 22. Відвідування занять своїх однокурсників	10				2	8						
Тема 23. Відвідування занять своїх однокурсників	10				2	8						
Тема 24. Відвідування занять своїх однокурсників	10				2	8						
Кредит 9 Підведення підсумків практики та складання заліку.												
Тема 25. Виготовлення звітної документації про проведення практики.	10				2	8						
Тема 26. Складення заліку	10				2	8						
Тема 27. Підведення підсумків практики на інструктивно-методичному занятті	10				2	8						
разом	270				54	216						

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. "Мета, завдання, зміст практики з основної мови» Вивчення метод.літератури, нормативних документів	8
2	Тема 2. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	8
3	Тема 3. Участь у настановчій конференції	8
4	Тема 4. Ознайомлення зі структурою роботи навчального закладу	8
5	Тема 5. Ознайомлення з розкладом уроків та методичною літературою, підручниками	8
6	Тема 6. Ознайомлення з документацією, планами, журналом	8

7	Тема 7. Ознайомлення з учнями класу.	8
8	Тема 8. Ознайомлення з планом виховної роботи класу.	8
9	Тема 9. Складання психологічного портрету класу, учня	8
10	Тема 10. Спостереження за заняттями вчителів англ.мови 1-4 класів	8
11	Тема 11.. Спостереження за заняттями вчителів англ.мови 5-7 класів	8
12	Тема 12. Спостереження за заняттями вчителів англ.мови 8-9 класів	8
13	Тема 13. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови початкових класів.	8
14	Тема 14. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови середніх класів.	8
15	Тема 15. Підготовка планів-конспектів навчальних занять з англійської мови старших класів.	8
16	Тема 16. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови початкових класів. .	8
17	Тема 17. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови середніх класів.	8
18	Тема 18. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з англ.мови старших класів	8
19	Тема 19. Проведення уроків з англійської мови в початковій школі.	8
20	Тема 20. Проведення уроків з англійської мови в середньої школі.	8
21	Тема 21. Підготовка та проведення виховного заходу англійською мовою.	8
22	Тема 22. Відвідування занять своїх однокурсників	8
23	Тема 23. Відвідування занять своїх однокурсників	8
24	Тема 24. Відвідування занять своїх однокурсників	8
25	Тема 25. Виготовлення звітної документації про проведення практики.	8
26	Тема 26. Складення заліку	8

27	Тема 27. Підведення підсумків практики на інструктивно-методичному занятті	8
	разом	216 год

7. Індивідуальні завдання

Під час педагогічної практики студенти **повинні**:

1) ознайомитися:

- з навчально-методичною та науковою роботою кафедри, на якій проводиться практика;
- з програмно-методичним забезпеченням тієї навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття практикантом;
- зі специфікою методики роботи вчителів;

2) вивчити:

- навчальні програми тієї дисципліни, з якої будуть проводитися практичні заняття;
- психологічні, вікові та індивідуальні особливості учнів класу, де будуть проводитися навчальні заняття, стан успішності цих учнів;
- особливості організації та проведення науково-дослідницької роботи студентів;

3) сформувані навички й уміння майбутньої педагогічної діяльності, для чого:

- відвідувати заняття вчителів англійської мови;
- розробити розгорнутий план-конспект практичного заняття відповідно до робочої навчальної програми;
- провести заняття, в тому числі й одне залікове заняття;
- відвідати заняття своїх колег та взяти участь в їхньому обговоренні, написати аналіз (рецензію) цих занять.

10. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод. Використовується на лекційних заняттях і ґрунтується на активізації репродуктивного (відтворювального) мислення студентів.

2. Пошуковий метод. Використовується на практичних заняттях та під час самостійної роботи студентів. Полягає в організації активного пошуку розв'язання пізнавальних завдань. Процес мислення студентів при використанні цього методу набуває продуктивного характеру, він контролюється викладачем і коригується самими студентами.

3. Репродуктивний метод. Використовується на практичних заняттях і ґрунтується на засвоєнні навчального матеріалу на основі зразка, моделі діяльності або загальноприйнятих підходів до вивчення навчального матеріалу.

4. Проблемний метод. Використовується на лекційних і практичних заняттях. Ґрунтується на постановці викладачем пізнавального завдання (проблеми), самостійних пошуках студентами шляхів його розв'язання, порівнянні різних поглядів і підходів до вирішення проблеми.

11. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження студентами педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом конкретного періоду. При висвітленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями й навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною шкалою у процесі залікового модульного контролю. Загальна оцінка складається з оцінок за результатами сумування оцінок поточного і підсумкового модульного контролю (див. таблиці 3, 4).

Таблиця 3

Загальна шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Диференційований залік є підсумковим модульним контролем практики і проводиться після закінчення практики (10-й семестр навчання). Під час заліку визначається рейтингова оцінка успішності студентів за проведену практику. Рейтингова залікова оцінка студента не повинна бути меншою від 60 балів. Вона дорівнює сумі оцінок за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь, а також базується на результатах поточного контролю (відвідування, повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази, вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику (див. таблицю 4).

Таблиця 4

Шкала підсумкового залікового модульного контролю

Показники	Бали
Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь:	0-40
Поточний контроль:	
Самостійне проведення навчальних занять (за кожне проведене самостійно заняття нараховується один бал)	0-30
Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази:	0-20

Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику:	0-10
Загальна оцінка	0-100

Предметом оцінювання якості практичної підготовки студента є рівень набутих ним практичних знань і навичок, уміння вести полеміку та захищати запропоновані у звіті положення. Отже, якість практичної підготовки студента оцінюється за такими показниками поточного і підсумкового модульного контролю:

- 1) самостійне проведення навчальних занять;
- 2) повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази;
- 3) вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику, своєчасне представлення їх на перевірку керівникові;
- 4) демонстрація набутих практичних знань і вмінь, захист звіту про практику.

Рейтингове оцінювання поточного контролю

1) Самостійне проведення навчальних занять, спостереження за заняттями викладачів та відвідування занять своїх однокурсників є обов'язковими, оскільки саме через цю діяльність студент найбільшою мірою набуває практичних знань і вмінь, накопичуючи відомості для написання звіту. В межах залікового модулю максимальна кількість балів становить 30 балів, відповідно, за кожне повноцінне заняття студент отримує бал.

2) Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази є важливим показником процесу практичної підготовки. Максимальна оцінка становить 20 балів. Оцінка за повноту і якість виконання завдань практики визначається, як це представлено в таблиці 5.

Таблиця 5

Оцінювання повноти і якості виконання завдань практики

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
20-16	відмінно	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані письмові первинні матеріали результатів виконання всіх завдань практики (плани-конспекти та інші документи)
15-11	добре	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані письмові первинні матеріали результатів виконання більшості завдань практики
10-6	задовільно	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані не в повному обсязі письмові первинні матеріали результатів виконання завдань практики
5-0	незадовільно	Якщо характеристика від бази практики негативна, до заліку не надані або частково надані письмові первинні матеріали результатів виконання завдань практики

3) Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику, своєчасне представлення їх на перевірку керівникові свідчать про сумлінність та дисциплінованість студента. Вони визначаються за якістю оформлення та змісту. На оцінювання цього показника відводиться максимально 10 балів, які розподіляються, як це показано в таблиці 6.

Таблиця 6

Оцінювання вчасності та якості оформлення документації

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
10-8	відмінно	Якщо щоденник і звіт оформлені у відповідності з вимогами, а зміст відбиває результати виконання основних

		завдань практики
7-5	добре	Якщо щоденник і звіт оформлені у відповідності з вимогами, а зміст не повністю відбиває результати виконання основних завдань практики
4-2	задовільно	Якщо щоденник і звіт оформлені переважно у відповідності з вимогами, а зміст приблизно відбиває результати виконання основних завдань практики
1-0	незадовільно	Якщо щоденник і звіт не відбивають результатів проходження практики або вони відсутні

Підсумковий заліковий модульний контроль

Демонстрація набутих студентом практичних знань і вмінь та захист звіту про практику є завершальним етапом в оцінюванні результатів його практичної підготовки. Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь визначається за якістю доповіді про виконання плану практики та відповідей на запитання. Максимальна оцінка – 40 балів. Вона визначається у відповідності з даними таблиці 7.

Таблиця 7

Оцінювання демонстрації набутих знань і вмінь, захисту звіту про практику

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
40-31	відмінно	Якщо доповідь і відповіді на запитання вірні й повні
30-21	добре	Якщо доповідь недостатньо повна, а відповіді недостатньо вірні або викладені з незначними помилками
20-11	задовільно	Якщо доповідь неповна, а відповіді в основному вірні, але викладені зі значними помилками
1-0	незадовільно	Якщо доповідь не підготовлена або не розкриває суті проведеної роботи

Таким чином, за отриманою студентом загальною сумою балів поточного та підсумкового модульного контролю керівник практики від університету виставляє оцінку в залікову відомість і залікову книжку за шкалою ECTS та національною шкалою.

Вимоги до оформлення документації з практики

У **щоденнику** практики студент повинен заповнити всі розділи. Він зобов'язаний щоденно відображати виконану ним роботу в повному обсязі.

Студент-практикант зобов'язаний оформити й передати щоденник і звіт керівнику практики від кафедри англійської мови і літератури для оцінювання не пізніше як за 3 дні до заліку.

У **звіті** повинні бути відображені:

- мета і завдання практики, які стояли перед студентом;
- коротка характеристика навчального підрозділу, на базі якої (якого) студент проходив практику;
- зміст діяльності студента-практиканта за період проходження практики;
- ступінь виконання запланованих завдань відповідно до індивідуального плану та завдань практики;
- висновки та рекомендації щодо підсумків роботи.

Звіт про практику складається індивідуально кожним студентом. На останній сторінці звіту ставиться дата і підпис студента-практиканта.

У **відгуку** керівника від бази практики дається стисла характеристика та оцінка роботи студента.

Під час заліку студент повинен бути готовим усно відповісти на запитання щодо оформлення та змісту документації з педагогічної практики.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та індивідуальні завдання						Сума
№	Прізвище, ім'я	Якість проведення занять	Якість виконаних завдань	Підготовка документації	Оцінка за захист	100
		20	20	10	40	

13. Методичне забезпечення

- Наскрізна навчальна програма практик студентів факультету іноземної філології
- Робоча програма з дисципліни.

14. Рекомендована література Базова

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. – К.: Кондор, 2015. – 272 с.
2. Асистентська практика студентів-магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету ім. Івана Франка. – 2014, березень.

Допоміжна

3. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. О. Г. Мороза. – К.: НПУ, 2014. – 338 с.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 232 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Режим доступу: <http://www.sublogic.ru/slos-687-1.html>.
2. Режим доступу: <http://kladraz.ru/igry-dlja-detei/podvizhnye-igry>.

